

Як працювати з дітьми із родин ветеранів

Пам'ятка для педагогів і фахівців психологічної служби

Дійте відповідно
до психоемоційного
стану дітей

- Виявляйте ознаки тривожності, страху, замкнутості, агресії чи зниження мотивації
- Звертайте увагу на ознаки вторинної травматизації — реакції дитини на досвід, пережитий батьками
- Допмагайте в адаптації до батька / матері після їх повернення з фронту

Формуйте
безпечне освітнє
середовище

- Забезпечуйте атмосферу підтримки, без стигматизації та упереджень
- Уникайте травмівних тем: війна, втрата, героїзація, змагання «хто чий герой»
- Створіть простір для почуттів: індивідуальні бесіди, групові заняття, арттерапія

Співпрацюйте
з родиною

Проводьте зустрічі з батьками або законними представниками.
Під час зустрічей:

- з'ясовуйте стан дитини вдома
- обговорюйте стилі виховання
- інформуйте про доступну фахову допомогу — практичних психологів, соціальних служб, ветеранських центрів

Організуйте
психологічну
просвіту педагогів

Проводьте семінари й тренінги для вчителів щодо:

- розпізнавання ознак травматизації в учнів
- формування емпатійного стилю спілкування
- стратегій ненасильницької комунікації
- профілактики стигматизації або порівняння з друзями

Забезпечуйте
індивідуальний
психолого-педагогічний
супровід учнів

- Використовуйте діагностичні бесіди, спостереження, анкетування
- Надавайте регулярну психоемоційну підтримку
- Консультуйтеся з фахівцями, зокрема з дитячим психотерапевтом, неврологом — за потреби

Застосовуйте
м'які терапевтичні
підходи

- Арттерапія: малювання, ліплення
- Пісочна терапія
- Ігротерапія
- Елементи когнітивно-поведінкової терапії
- Техніки емоційної регуляції та релаксації

Налагоджуйте
міжвідомчу
взаємодію

- Співпрацюйте з такими організаціями:
- центри надання допомоги ветеранам
 - служби соціального захисту дітей
 - громадські організації щодо підтримки сімей військовослужбовців
 - психологічні центри / проєкти

Користуйтеся
тематичними
ресурсами
та платформами

- UNICEF — психосоціальна підтримка дітей
- Центр психічного здоров'я при МОЗ
- Державна служба у справах ветеранів
- ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти»
(теми: «Я повернувся», «Як ти, ветеране», «Діти та війна»)